

Просветни преглед, 10/2012.

ВЕШТИНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ

Годишњи фонд часова: 72

Разред: Трећи

Циљеви предмета:

1. Примена стечених знања о комуникацији у практичном контексту;
2. Овладавање комуникацијским вештинама које доприносе успешном пословном понашању, сарадњи и раду у тиму;
3. Оспособљавање ученика да конфликтне ситуације разрешавају примењујући принципе конструктивне комуникације;
4. Подстицање личне одговорности ученика за ток и успех комуникације.

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
КОМУНИКАЦИЈА КАО СОЦИЈАЛНА ИНТЕРАКЦИЈА	<ul style="list-style-type: none"> • Разумевање комуникације као социјалне интеракције и њене улоге у различитим сферама живота и рада 	<ul style="list-style-type: none"> • објасни значај, улогу и циљеве комуникације у личном, друштвеном и професионалном животу • разликује основне врсте комуникације • уочи повезаност вербалног и невербалног изражавања и важност њихове усклађености у социјалној интеракцији • анализира комуникацијски процес кодирања и декодирања различитих врста порука • објасни разлике које постоје између важећих теорија и модела комуникације • дискутује о сличностима и разликама комуникације некад и сад • аргументовано разматра предности и недостатке комуникације која се одвија уз 	<ul style="list-style-type: none"> • Комуникација као социјална интеракција. • Садржај комуникације (изражавање и размена мисли, ставова, осећања, потреба, интересовања, вредности, захтева) • Циљеви комуникације (стварање контакта, примање и давање обавештења, формирање ставова, решавање проблема, одлучивање, задовољење потреба, вршење утицаја...). • Врсте комуникације (вербална/невербална; писмена/ усмена; формална/неформална интраперсонална/интерперсонална; комуникација у групи; јавна комуникација; масовна комуникација; комуникација у организацији) 	<p><u>Облик наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • вежбе <p><u>Место реализације наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Учионица <p><u>Потребни технички уређаји</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ТВ • ЦД плејер <p><u>Препоруке за реализацију наставе</u></p> <p>Исходи предмета, по темама, оствариви су уколико наставник има у виду њихову међусобну повезаност и, у складу с тим, ствара прилике да ученици у оквиру вежби разматрају процес комуникације са различитих аспеката и кроз бројне примере.</p>

		<p>помоћ савремене технологије</p> <ul style="list-style-type: none"> • образложи значај, улогу и циљеве пословне комуникације • објасни карактеристике интеркултуралне комуникације • повеже знања из ове тематске области са сопственим искуством 	<ul style="list-style-type: none"> • Елементи комуникацијског процеса (језик, кодови, значења; обликовање порука; пренос и тумачење порука; конотативно и денотативно значење; канали комуникације, шум у комуникацији) <ul style="list-style-type: none"> • Комуникација некад и сад. Виртуелна комуникација-предности и опасности. • Комуникација у различитим сферама живота (приватна и пословна комуникација) <ul style="list-style-type: none"> • Теорије и модели комуникације (теорије контроле, равнотеже, утицаја) • Карактеристике интеркултуралне комуникације 	<p>Наставници се не морају стриктно придржавати препорученог броја часова по темама, уколико процене да им је за постизање исхода потребан другачији број часова, или распоред садржаја.</p> <p>Природа предмета и предвиђени облик наставе (вежбе) захтевају и омогућавају активну наставу која се може одвијати кроз индивидуални рад, рад у паровима, малој и великој групи. У планирању ученичких активности треба поћи од знања које су они стекли, посебно у оквиру предмета пословна психологија, њихових ваншколских искуства као и актуелних догађаја из окружења. У раду се могу користити бројне технике као што су демонстрације, симулације, радионице, играње улога, дискусије, дебате, пројекти, писање есеја, реаговање на одређене теме, анализа медијских информација, истраживање и анализа добијених резултата, студије случаја, укључивање у социјалне мреже и друго.</p> <p>За многе активности један час није довољан и препорука је наставу организовати тако да се одвија на двочасу или блок настави.</p>
<p>ПРИНЦИПИ КОНСТРУКТИВНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање ученика са принципима конструктивне комуникације, тимским радом и сарадњом 	<ul style="list-style-type: none"> • препозна факторе који отежавају и олакшавају процес комуникације • разликује насилну од ненасилне комуникације и образлаже њихове ефекте • разликује комуникацију засновану на хијерархијском моделу моћи од оне која се заснива на кооперативном моделу • увиди и објасни повезаност конструктивне комуникације са тимским радом и сарадњом • наведе примере у којима се препознају принципи конструктивне комуникације у различитим сферама живота • препозна принципе конструктивне комуникације у 	<ul style="list-style-type: none"> • Фактори који отежавају и олакшавају процес комуникације <ul style="list-style-type: none"> • Принципи на којима се заснива конструктивна комуникација (ненасилје као животна оријентација, симетричан однос, узајамно поштовање, јасноћа, искреност, слушање, разумевање, свест о правима, лична одговорност) <ul style="list-style-type: none"> • Кооперативни модел наспрам хијерархијског модела моћи у комуникацији <ul style="list-style-type: none"> • Тимски рад и сарадња • Уважавање различитости у интеркултуралној комуникацији 	<p>У раду се могу користити бројне технике као што су демонстрације, симулације, радионице, играње улога, дискусије, дебате, пројекти, писање есеја, реаговање на одређене теме, анализа медијских информација, истраживање и анализа добијених резултата, студије случаја, укључивање у социјалне мреже и друго.</p> <p>За многе активности један час није довољан и препорука је наставу организовати тако да се одвија на двочасу или блок настави.</p>

		<p>правној струци</p> <ul style="list-style-type: none"> повеже знања из ове тематске области са сопственим искуством 		<p>За сваки садржај и изабрану тенику рада наставник се мора припремити посебно у погледу одабира и одговарајућег материјала и техничке припреме потребних материјала. Ученике треба оспособити и охрабривати да и сами проналазе материјале који су погодни за обраду на часовима.</p> <p>Добро организована и реализована настава овог предмета подразумева да бројне ученичке активности имају продукте у виду постера, аудио/визуелних записа, текстова. Они се могу користити при интеграцији или рекапитулацији пређених садржаја у оквиру одељења где су настали, али се могу применити и шире. Ученици коју су посебно успешни у савладавању овог програма могу се ангажовати у оквиру вршњачких тимова за решавање конфликтних ситуација у школи.</p> <p><u>Препоручени број часова по темама:</u></p> <p>Комуникација као социјална интеракција (17)</p>
<p>ВЕШТИНЕ</p> <p>КОНСТРУКТИВНЕ</p> <p>КОМУНИКАЦИЈЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за примену техника конструктивне комуникације 	<ul style="list-style-type: none"> разликује конструктивну од неконструктивне комуникације објасни појмове децентрација, емпатија, асертивност, сарадња и проактивност разликује активно слушање од неслушања користи вештину активног слушања сагледа позицију друге особе и уважи њене потребе, осећања, ставове, искуство искаже своје потребе и захтеве на начин који не угрожава друге искаже иницијативу и прихвати одговорност за процес комуникације сарађује у групним активностима примени комуникацијске вештине у симулацији решавања различитих проблемских ситуација наведе комуникацијске технике које су посебно значајне за послове у правној струци наведе примере успешне и неуспешне комуникације у правној струци препозна могућност примене техника успешне комуникације у личном животу 	<ul style="list-style-type: none"> Јасноћа изражавања Децентрација Емпатија Самопоуздано реаговање Асертивност Ја поруче Активно слушање Решавање проблема комуникацијом Сарадња Проактивност 	<p>Принципи конструктивне комуникације (10)</p> <p>Вештине конструктивне</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Оснаживање ученика за конструктивно реаговање у конфликтним 	<ul style="list-style-type: none"> дефинише сукоб и наведе врсте конфликтних ситуација препозна фазе конфликта и могуће исходе 	<ul style="list-style-type: none"> Сукоб (дефиниција сукоба, сукоб као ризик и као шанса; врсте сукоба; фазе у развоју сукоба; исходи 	

КОМУНИКАЦИЈА И РЕШАВАЊЕ КОНФЛИКТНИХ СИТУАЦИЈА	ситуацијама	<ul style="list-style-type: none"> • препозна конструктивни и деструктивни потенцијал конфликтне ситуације • разликује могуће начине решавања сукоба и уме да објасни њихове основне карактеристике • наведе кораке у решавању конфликтних ситуација • примени технике конструктивне комуникације у процесу решавања сукоба • препозна факторе који утичу на решавање сукоба у интеркултуралном окружењу • наведе конструктивне и неконструктивне примере решавања сукоба у интеркултуралном окружењу • аргументовано дискутује о могућим начинима решавања конфликтних ситуација у правној струци и техникама успешне комуникације које треба користити • повеже знања из ове тематске области са сопственим искуством 	<p>сукоба)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Понашање у сукобима, различити приступи конфликтним ситуацијама • Различити начини решавања сукоба (дијалог, дебата, арбитража, преговарање медијација, гласање, консензус) • Конструктивно решавање сукоба и кораци у решавању конфликтних ситуација • Решавање сукоба у интеркултуралном окружењу (стереотипи и предрасуде као фактори који отежавају комуникацију и начини њиховог превазилажења) 	<p>комуникације (17)</p> <p>Комуникација и решавање конфликта (14)</p> <p>Комуникација у организацији, јавна и масовна комуникација (14)</p>
КОМУНИКАЦИЈА У ОРГАНИЗАЦИЈИ, ЈАВНА И МАСОВНА КОМУНИКАЦИЈА	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање са основним карактеристикама јавне и масовне комуникације и комуникације у организацији 	<ul style="list-style-type: none"> • наведе основне карактеристике комуникације у организацији, јавне и масовне комуникације • уочи, на конкретном, примеру, на који начин комуницира особа задужена у организацији за односе са јавношћу • направи петоминутну презентацију пред одељењем на изабрану тему • уочи стереотипе предрасуде, дискриминацију у јавним и 	<ul style="list-style-type: none"> • Основи комуникације у организацији (размена порука унутар делова организације; комуникација између надређеног и подређеног, даваоца и примаоца услуге; односи моћи; мреже и системи пословног комуницирања; односи са јавношћу; тимски рад, улога и примена конструктивне комуникације у развијању сарадничких односа, 	

		<p>масовним комуникацијама</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна примере употребе и злоупотребе јавних и масовних комуникација • анализира ток комуникације на изабраној социјалној мрежи по питању неке актуелне теме/догађаја • исказе критички однос према информацијама које се пласирају путем масовних комуникација • повеже знања из ове тематске области са сопственим искуством 	<p>комуникацијске компетенције и напредовање у организацији).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Јавна и масовна комуникација. Врсте јавне комуникације (презентације, трибине, интерактивни медији, социјалне мреже, форуми, блогови, причаонице) и њихова функција. Комуникација путем медија-феномен истовремене масовне продукције и масовног пријема порука. Употреба и злоупотреба јавне и масовне комуникације. 	
--	--	--	---	--

Корелација са другим предметима:

- српски језик и књижевност,
- страни језик
- пословна психологија
- социологија са правима грађана
- грађанско васпитање